1854. N°. 252.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

WOENSDAG 25 OCTOBER.

BUITENLAND.

LONDEN den 23 october.

eeds is het vergaan der van Liverpool naar Amerika mde stoomboot *Arctic* vermeld, door welke ramp zoo groot aantal menschen het leven heeft verloren. heer *F. de Meijer*, uit België, die zich onder de giers bevond, heeft den 3 dezer, uit St. John in a Nova, een belangrijken brief aan zijne vrienden chreven, waarin hij een uitvoerig verslag van deze selijke gebeurtenis geeft.

adat het schip den 20 september, met 240 eerste en ede kajuitspassagiers, Liverpool verlaten had en den 27sten, op ongeveer 60 mijlen zuidoostelijk Kaap Race, in Terra Nova, bevond, terwijl alles gelukkigen en voorspoedigen overtogt scheen te pellen, gevoelde men, te midden van een zwaren op eens een hevigen schok, die veroorzaakt bleek jn door aanstooting met eene groote driemast schroef-omboot, die alle zeilen bijzette, vol passagiers was de geheele voorplegt verloren had. Weldra was dit p uit het gezigt en op de *Arctic* achtte men het oren, zonder nog het gevaar te beseffen waarin men verkeerde. Terwijl dus eene sloep was uitgezet die stoomboot op te sporen en bijstand te bieden, d kapitein *Luce* verwittigd dat zich een groot lek de *Arctic* ontdekt had. Onverwijld werden al de pen in het werk gesteld, en ankers, kettingen en e koopmanschappen over boord geworpen, maar vergeefs, want na drie kwartier uurs was het water s zeven voet hoog in de kiel gestegen. Nu werden e sloepen uitgezet, in de eene van welke grooten-s vrouwen, in de andere 18 man der equipage ge-gen werden. De ontsteltenis steeg nu ten top. eveer 25 personen, waaronder 18 vrouwen, be-mmen de vierde sloep, die door de overhaasting bij nederlaten omsloeg, waardoor allen, met uitzondering twee matrozen, verdronken.

Nadat deze sloep met andere personen bemand was, na ook de heer *Meijer* zich daarin begaf, zag hij met etting de *Arctic* zinken. Wel waren nog twee sloepen boord dier stoomboot, met welke minstens vijftig schen hadden kunnen gered worden, maar al de ma zen hadden het leven geborgen.

Het verhaal betreft nu verder de dreigende gevaren, welke de sloep, waarin ook de heer *Meijer* was, otgesteld is geweest, tot dat zij eindelijk eene plek 20 mijlen afstands van Kaap Race en 60 mijlen noord-arts van St. John bereikte. Nog dienzelfden dag be-en de geredde schipbreukelingen zich naar St. John vonden daar, tot hunne groote verbazing, de Fransche omboot *Vesta*, die de onwillekeurige oorzaak van het lies der *Arctic* geweest was, en die men verloren geacht.

In het geheel zijn slechts 45 personen gered, namelijk passagiers en 34 man van de equipage. De 223 overige sagiers en een honderdtal stokers, bedienden en an-en hebben meer dan waarschijnlijk den dood in de lven gevonden.

— Ll. zaturdag werden te Londen 11 Nederlandsche epen naar de havens van Australië beladen, als: naar dney *Robertus Hendrikus*, kapitein *Mulder;* — naar art Town *het Zeepaard*, kapitein *Giltjes;* — naar lbourne *Olivier van Noord*, kapit. *Guyt;* — naar Port llip *Osiris*, kapit. *Crans; Echo*, kapit. *Kuyper*, en *de en*, kapit. *Zeylstra;* — naar Geelong *St. Michael*, it. *Plenzinga*, en *Aldebaran*, kapitein *Meyboom;* — Adelaide *Loevestein*, kapitein *Muller; Adolph van tau*, kapit. *Borchers*, en *Alcor*, kapit. *van Oppen.* — vrachten naar Australië bleven gedrukt.

PARIJS den 23 october.

Ten gevolge van genomen maatregelen zal men binnen dagelijks berigten uit de Krim ontvangen; door de van de Fransche en Engelsche ambassades is namelijk dagelijksche stoombootdienst tusschen Sebastopol Konstantinopel gevestigd; van laatstgenoemde plaats llen de berigten dadelijk naar Bucharest worden ver-den en van daar naar een der uiterste punten der grafische linie, hetzij Cronstadt of Hermanstadt, van r zij dan terstond naar Weenen, Parijs en Londen llen worden overgeseind. Langs dezen weg zullen de gten echter nog acht a negen dagen behoeven, om de Krim deze hoofdstad te bereiken; in dit jaargetijde t men toch twee dagen stellen voor de reis van stopol naar Konstantinopel en vijf of zes dagen om die stad de telegrafische linie te bereiken. Doch dit men winnen, dat men, wanneer eenmaal de dienst werking is, dagelijks stellige berigten zal ontvangen. Van den admiraal *Hamelin* zijn rapporten ontvangen lke tot den 8 dezer loopen. Daaruit blijkt, dat de sche marine 1000 matrozen en veertig stukken ge-r heeft ontscheept. De versterkingen, welke de sen zijn geworden, zijn langs den zuidelijken oever de Dnieper gekomen; nabij Perekop werden zij door Engelsch-Fransche divisie beschoten; de rapporten r divisie schatten de sterkte van dit Russische korps slechts acht- a tienduizend man. Te Balaklava komt den duur versterking van Fransche troepen aan.

Velen houden het er voor, dat de strijdkrachten van *Menzikoff* veel aanzienlijker zijn dan men eerst gedacht had. Met de versterkingen, welke hem te Perekop toegezonden zijn, zou zijn leger 76,000 man tellen, behalve de 20,000 man, die te Bakschiseraï zijn zamengetrokken, en de andere 20,000, die zich binnen Sebastopol bevinden. De strijdkrachten zouden dus aan beide zijden nagenoeg gelijk staan, zoodat men voor een bloedigen strijd beducht is wanneer het weldra tot een treffen komt.

— Men verzekert dat de generaal *Randon* zijn ontslag aan de Regering heeft aangevraagd, omdat hij niet tot maarschalk van Frankrijk verheven is.

— De berigten uit Spanje blijven op den duur gewag maken van oneenigheden tusschen de Ministers.

Eene depêche uit Madrid van den 19den meldt, dat de Regering de kerkelijke kamer afgeschaft en een raad benoemd heeft om haar te vervangen.

KEULEN den 23 october.

De Koning der Belgen is den 20 dezer over Bregenz te Friedrichshafen aangekomen en heeft zijne reis over Bruchsal naar den Rijn voortgezet. Heden of morgen wordt Z. M. hier verwacht.

— De jongste nota van Pruissen van 13 dezer geeft, in zeer beleefden vorm en op bedaarden toon, aan den Pruissischen Gezant te Weenen den indruk te kennen, door de jongste mededeelingen van Oostenrijk te Berlijn gemaakt.

Na aan de openhartigheid der verklaringen van het Weener Kabinet hulde gebragt en de noodzakelijkheid voor Pruissen aangetoond te hebben, om daarop, ook tegenover de overige Duitsche Staten, onverwijld even opregt te antwoorden, herinnert baron *von Manteuffel* kortelijk aan den inhoud zijner vorige nota van 21 september. Hij had daarin eenige ophelderingen gevraagd omtrent den door Oostenrijk in krijgs- en staatkundig opzigt in de Vorstendommen uit te oefenen invloed, en zich wijders nader omtrent de bekende vier punten verklaard. Hij toont er zich verrast over, dat graaf *Buol* met zoo veel bevreemding de belangstelling der Pruissische Regering, ten aanzien van eerstgemeld onderwerp, heeft opgemerkt. Heeft Pruissen bijzondere titels noodig om het vertrouwen uit te spreken, dat Oostenrijk, ook wanneer zijne belangen met die van Duitschland in de Vorstendommen niet immer identisch mogten zijn, evenwel bij vermeerderden invloed aldaar, Duitschlands belangen er ook te meer zal trachten te doen gelden? Het is nu erkend dat de vraag, of en in hoe verre de Vorstendommen op nieuw het tooneel des oorlogs zullen worden, afhangt van militaire maatregelen, bij de uitvoering waarvan de zorg voor Duitschlands belangen in het minst niet in aanmerking behoeft te komen, en waarvan de gevolgen alzoo geenszins onder het bereik van art. 2 van het Oostenrijksch-Pruissisch traktaat vallen. Een onpartijdig opmerker zal moeten erkennen, dat Rusland tot dus verre geene blijken gegeven heeft, zijne *verdedigende* houding op nieuw met eene *aanvallende* te willen verwisselen. Evenwel erkent de Koning van Pruissen volkomen den ernst van het oogenblik en is zich de pligten ten volle bewust, welke de handhaving van Duitschlands veiligheid in het Oosten hem oplegt.

Ten aanzien der vier punten, welke bij eventuele vredesonderhandelingen in aanmerking zouden kunnen komen, herinnert baron *von Manteuffel* dat deze door Pruissen bij het Hof van Petersburg ondersteund zijn; dat Pruissen aan de Russische Regering zijn leedwezen over de verwerping heeft betuigd; dat Pruissen zich bereid heeft verklaard, zich in gelijken zin in een nieuw protokol der Weener conferentie uit te spreken, onder uitdrukkelijke bijvoeging evenwel dat het zich hierdoor, evenmin als door vroegere protocollen, tot eene *gecontracteerde verpligting*, om vijandig tegen Rusland op te treden, zou verbonden achten. Dit standpunt heeft Pruissen tot dusverre vastgehouden en zal het ook verder doen, tegen alle onregtvaardige verdenkingen en verwijten aan. — Oostenrijk geeft thans toe, dat alleen de beide punten betreffende de vrijheid der scheepvaart op den Donau en de regeling van het protectoraat in de Vorstendommen van algemeen belang voor Duitschland zijn; Pruissen deelt die meening, en is bereid haar bij den Bond te ondersteunen. Maar dat de waardigheid van laatstgemeld ligchaam zou eischen, reeds thans tegenover deze Europesche kwestie eene bepaalde stelling in te nemen en eene bindende verklaring af te geven, dit kan baron *von Manteuffel* slechts ten deele aan graaf *Buol* toestemmen.

Er is eene rust, die niet het teeken van zwakheid, maar veelmeer de waarborg van onverzwakte kracht is, en Pruissen vertrouwt dat deze kracht zich werkzaam en trouw betoonen zal, zoodra de regten en belangen van het gemeenschappelijk Vaderland gevaar loopen. Het verschil van inzigten, dat ongelukkig tusschen beide Kabinetten bestaat, vloeit minder uit eene afwijkende uitlegging van het verbond van 20 april voort, dan wel daaruit, dat Oostenrijk besluiten genomen en verpligtingen aangegaan heeft, welke wel voor den Keizerstaat, maar minder voor de overige bondgenooten van belang zijn. Pruissen zal, onafgeleid door verwijten en insinuatien, welke het liefst onbeantwoord laat, aan het gesloten traktaat, en bepaaldelijk aan art. 2 daarvan, vasthouden, en elke van andere zijde daarin voorgestelde wijziging, met het oog op eigene zoowel als op Duitschlands belangen, aan ernstg overleg onderwerpen.

Graaf *Esterhazy* zou gisteren uit Weenen naar Berlijn terugkeeren en het antwoord van Oostenrijk op de Pruissische nota van 13 dezer medenemen en ter kennis van den president-minister *von Manteuffel* brengen. Men zegt dat het Oostenrijksch Kabinet zich bereidwillig toont om over verdere uitbreiding van het aprilverdrag te onderhandelen, mits het Berlijner Kabinet alvorens verklaart de grondslagen aan te nemen welke in de Oostenrijksche nota van 30 september ontwikkeld zijn.

— Eene uitvinding, dezer dagen door den Oostenrijkschen keizerlijken telegraaf-directeur dr. *W. Gentl* gedaan en waarvan den 17 dezer, in de tegenwoordigheid van den Oostenrijkschen minister van koophandel, de proef genomen is, heeft ten volle aan de verwachting beantwoord, namelijk om gelijktijdig door middel van een en denzelfden draad naar twee tegenovergestelde rigtingen of punten, b. v. van Weenen naar Linz en van Linz naar Weenen, te telegraferen.

— Rijnhoogte te Keulen heden 4 voet 3 duim Keulsch peil (4 voet 4½ duim Rijnlandsch).

(Per Telegraaf.)
WEENEN den 23 october.

Eene depêche met berigten van Balaklava van den 14 dezer brengt stellige tijdingen aan nopens den staat der zaken voor Sebastopol. Het bombardement der stad was dien dag nog niet begonnen, maar de Russen hadden het vuur geopend en beschoten sedert den 11den met kracht de werken der belegeraars. De depêche voegt er bij, dat de kogels óf die werken niet bereikten óf er over heen vlogen, en dat het uit de stad geopend vuur voor de geallieerden tot op het afzenden van het berigt geene nadeelige gevolgen had gehad.

De verbonden troepen wachtten, met hun vuur te openen, tot dat al hunne batterijen gereed zouden zijn. Reeds den dag voor het afzenden van het berigt, namelijk den 13den, waren die der Engelschen gereed, doch de Franschen, wier grof geschut eerst aan kaap Chersonesus is ontscheept na dat der Engelschen, hetwelk te Balaklava ontscheept werd, rekenden eerst den volgenden dag, den 15den, met het oprigten der hunne gereed te zijn. Alsdan zouden de Engelsche en Fransche batterijen gelijktijdig ontbloot worden en het vuur zich op hetzelfde oogenblik en met kracht langs de geheele linie openen.

BERLIJN den 24 october.

Nadat de belegerden te Sebastopol verschillende uitvallen gedaan en daarbij de belegeraars meerdere of mindere schade toegebragt hadden, hebben de geallieerden den 17 dezer hun vuur tegen de stad geopend; het bombardement duurde den ganschen dag, doch werd den volgenden dag met veel minder kracht voortgezet. De vestingwerken van Sebastopol hadden maar weinig geleden. Een en ander blijkt uit van vorst *Menzikoff* te Petersburg ontvangen berigten.

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 23 october.

Bij Zr. Ms. besluit van den 11 dezer is het Nederlandsche consulaat voor den Staat Wisconsin, thans bekleed wordende door den heer *G. van Steenwijk*, uitgestrekt tot den Staat Michigan en Minnesota Territory, zullende genoemd consulaat van Milwaukee verplaatst worden naar Newport.

Bij besluit van den 19 dezer heeft Z. M. goedgevonden: 1°. eervol ontslag te verleenen aan den heer *G. A. van Houweninge* Gz., uit de betrekking van dijkgraaf van den Vervoornepolder, prov. Noordbrabant; 2°. te benoemen: tot 2den gezworen van den Auvergne-polder, prov. Noordbrabant, den heer *A. H. Testers;* tot dijkgraaf van den Oud-Glimispolder, prov. Noordbrabant, den heer *J. P. Koenraadt;* tot gezworen van den Oud-Glimispolder, prov. Noordbrabant, den heer *J. Maas;* tot dijkgraaf van het polderdistrict Neder-Betuwe, prov. Gelderland, den heer *M. J. Versteegh;* tot gezworen van den polder Dreischor, prov. Zeeland, den heer *A. Zonnevylle;* tot beheerder van den Boone-polder, prov. Zeeland, den heer *P. Lenshoek van Kerkwijk;* in het Tienkarspelen-zijlvest, prov. Groningen, tot lid van de directie voor het karspel Beerta den heer *H. K. Ebels;* tot lid voor het karspel Vriescheloo, den heer *H. Koets;* tot lid van de directie voor het karspel Onstwedde, den heer *A. A. Maarsingh* Jr., en tot lid van de directie voor het karspel Pekel-A, den heer *W. H. Kiers.*

Bij Koninklijk besluit van den 9 dezer is aan den gepensioneerden kapitein-luitenant ter zee *C. Heije*, behoord hebbende tot het zeewezen in Nederlandsch Indië, laatstelijk directeur van het marine-etablissement op het eiland Onrust, thans in Nederland aanwezig, vergunning verleend tot het voortdurend dragen van de activiteitsuniform van het corps, waartoe hij laatstelijk heeft behoord, en van de onderscheidingsteekenen aan den rang van kapitein-luitenant ter zee verbonden.

Bij Koninklijk besluit van den 19 dezer zijn verleend de volgende pensioenen, als: aan *A. G. Zurcher*, wapenteekenaar bij den Hoogen Raad van Adel, *f* 512; *J. van Groningen*, commies der 3de kl. bij 's Rijks belastingen te St. Anna, *f* 104; *A. G. Snaak*, wed. van *H. T. Dijkstra*, in leven ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Kantens, *f* 411; *M. E. Koenings* of *Könings*, wed. van *J. B. Robat*, in leven commies der 1ste kl. bij 's Rijks belastingen te Schinveld, *f* 174; *B. C. Andreae*, wed. van *N. Broekhoven*, in leven brievenbesteller aan

het postkantoor te Amsterdam, *f* 206; *G. J. M. Schuurmans*, minderjarige zoon van wijlen *T. G. Schuurmans*, onder voogdij van *C. van Lijf*, in leven commies der 2de kl. bij 's Rijks belastingen, *f* 75; *W. Mouthaan*, wed. van *G. Manenberg*, idem, *f* 79; *S. J. Besseling*, wed. van *N. J. Bakker*, idem der 1ste kl., *f* 206.

— Z. M. heeft bij besluit van den 7 dezer aan *F. Spitaels* te Charleroi en *G. Fasson* te Londen bewilliging verleend tot wijziging der statuten der Nederlandsche Maatschappij tot indijking der op- en aanwassen in de Ooster-Schelde, op den voet en de voorwaarden, vervat in het bij requeste overgelegd authentiek afschrift der acte van den 29 julij jl.

— De Minister van Financien heeft aan de heeren arrondissements-directeurs der directe belastingen enz. doen afgaan de volgende missive: „Ten gevolge van art. 28 van het verdrag van handel en scheepvaart met de Staten van het Duitsche Tolverbond, van den 31 december 1851, en in verband met het tusschen Pruissen en Oostenrijk gesloten verdrag, van den 19 februarij 1853, heeft de Pruissische Regering te kennen gegeven, dat in de Tolverbonds-Staten vrijdom van inkomende regten zou worden toegekend aan *teer*, *pek*, *daggert* en *tin*, welke, uit de Nederlandsche kolonien afkomstig, uit Nederland in het Tolverbond zouden worden ingevoerd. Deze vrijdom, belangrijk voor het *tin* van de Nederlandsche kolonien, zal in het Tolverbond echter alleen vergund worden, indien wordt overgelegd een certificaat van oorsprong en uitvoer, opgemaakt en ingerigt overeenkomstig het certificaat model B, gevoegd bij het tractaat met België, van 20 september 1851. Ik verzoek UWEd. Gestr. mitsdien, om de daarbij betrokken ambtenaren in uwe directie aan te schrijven, op het evenbedoelde certificaat de daarin vermelde acte van bevestiging en certificaat van uitvoer te stellen en te onderteekenen."

Nog heeft de Minister van Financien, gelezen hebbende eene missive van een der heeren arrondissements-directeurs der directe belastingen enz., daarbij aan des Ministers beschikking onderwerpende de vraag, om inlichting nopens de toepassing van het tarief van regten op *honiggraten*, niet in de bijenkorven, maar afzonderlijk ingevoerd, — bij resolutie van 12 dezer goedgevonden den heer arrondissements-directeur te kennen te geven, dat de *honiggraten*, al dan niet met honig gevuld, op den hierboven vermelden voet ingevoerd, voor zoo veel de toepassing van het tarief van regten betreft, moeten worden gerangschikt onder de rubriek *was*, *geel of ongebleekt*, bij den invoer belast met *f* 1 de 100 pond.

Staten-Generaal.

OVERZIGT der STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1855.

(*Vervolg en slot.*)

Recapitulatie der begrooting van Staatsuitgaven.

Hoofdst.			
I.	Huis des Konings	*f* 800,000.	—.
II.	Hooge Collegien van Staat en Kabinet des Konings	- 539,836.	—.
III.	Depart. van buitenl. zaken	- 496,274.	—.
IV.	„ „ justitie	- 2,454,023.	—.
V.	„ „ binnenl. zaken	- 5,843,713.	70.
VI.	„ voor de zaken der Hervormde eeredienst	- 1,686,629.	31½.
VII.	„ voor de zaken der R. K. eeredienst	- 580,253.	68½.
VIII.	„ van marine	- 5,900,000.	—.
IX.	*A.* Nationale schuld	- 35,782,379.	87.
IX.	*B.* Depart. van financien	- 6,374,582.	22½.
X.	„ „ oorlog	- 11,445,270.	—.
XI.	„ „ kolonien	- 115,929.	50.
XII.	Onvoorziene uitgaven	- 100,000.	—.
		f 72,118,891.	29½.

Wet op de Middelen.

's Rijks middelen en inkomsten over het dienstjaar 1855 worden geraamd als volgt:

Directe belastingen	*f* 18,964,700.	—.
Accijnsen	- 19,479,389.	99½.
Indirecte belastingen	- 10,253,400.	—.
In- en uitgaande regten en scheepvaartregten	- 4,181,970.	—.
Waarborg en belasting der gouden en zilveren werken	- 207,000.	—.
Domeinen	- 1,304,560.	39½.
Opbrengst der posterijen	- 1,400,000.	—.
Opbrengst der Staatsloterij	- 400,000.	—.
Opbrengst der uitgegeven acten voor de jagt en visscherij	- 85,000.	—.
Regt op de mijnen	- 1,150.	—.
Verschillende ontvangsten en toevallige baten	- 1,209,425.	38.
De onvervreemdbare renten ten laste van België, bepaald bij § 1 van art. 63 van het verdrag van 5 november 1842, goedgekeurd bij de wet van 4 februarij 1843 (*Staatsblad n.*° 3)	- 400,000.	—.
De uitkeeringen uit de geldmiddelen van 's Rijks overzeesche bezittingen, tot kwijting der renten ten laste dier bezittingen daargesteld	- 9,800,000.	—.
Voorloopig beschikbaar op het vermoedelijk batig slot der koloniale administratie hier te Lande	- 4,700,000.	—.
	f 72,386,595.	77.

— Uit het voorloopig verslag van Hoofdstuk I der Staatsbegrooting voor 1855 (*Huis des Konings*) blijkt, dat bij de overweging der begrootingswetten, behalve de bedenkingen, waartoe de afzonderlijke hoofdstukken aanleiding gaven, ook eenige beschouwingen van meer algemeenen aard te berde zijn gebragt. De begrooting, als een geheel beschouwd, heeft geen gunstigen indruk gemaakt. Het eindcijfer daarvan klimt tot *f* 72,118,891. 29½. Vergelijkt men dat eindcijfer met dat van sommige der Staatsbegrootingen, in de laatste jaren aangeboden, dan valt de vergelijking niet ten voordeele der tegenwoordige uit. Klimt men tot een vroeger tijdperk op, dan ziet men, dat het totale cijfer der begrooting voor 1848, zoo als zij oorspronkelijk der Kamer werd aangeboden, *f* 71,578,486, dat der begrooting voor 1849 *f* 71,177,718 bedroeg, en dus zes tonnen gouds of zelfs een millioen minder dan thans wordt aangevraagd. Al verliest men nu ook niet uit het oog, dat deze laatste vergelijking in sommige opzigten mank gaat, en dat men, bijv., daarbij de aanzienlijke som, op de tegenwoordige begrooting voor amortisatie van schuld uitgetrokken, in rekening moet brengen, toch blijft nog altijd aanleiding genoeg, zich over het hooge cijfer, waartoe de Staatsuitgaven weder allengs gestegen zijn, ernstig te beklagen. Ook dan blijft het eene onbetwistbare, maar treurige waarheid, dat de inkrimping, bij en na de Grondwetsherziening van 1848 in de Staatshuishouding, dat het offer, destijds door de Kroon gebragt, dat de vermindering van meer dan een millioen, welke men sedert gelukkig genoeg geweest is door amortisatie van schuld in den rentelast te brengen, al meer en meer overschaduwd worden door de verhooging van andere Staatsuitgaven; zoodat men, wat het totaal bedrag daarvan aangaat, tot vóór 1848 terugkeert. De bezwaren tegen het hooge cijfer, waarop de Staatsuitgaven voor 1855 worden geraamd, verminderden niet naar mate men meer in de bijzonderheden der aangebodene Staatsbegrooting doordrong. Men meende daarin maar al te veel blijken te bespeuren, dat de Regering meer en meer toegeeft aan den aandrang, uit den aard der zaak steeds bestaande, tot het opdrijven der Staatsuitgaven, en niet streng genoeg zich tot het volstrekt noodzakelijke beperkt. Door een tal voorbeelden trachtte men die stelling te staven. Zoo beriep men zich op de verhooging van de kosten der gezantschappen in Hoofdstuk III; op de verhooging van vele traktementen in Hoofdstuk IV; op den post van *f* 40,000 voor de tentoonstelling te Parijs, in Hoofdstuk V; op sommige uitgaven ten behoeve der Departementen van Marine en Oorlog, welke meer het personeel dan het materieel betreffen, meer van zekere weelde getuigen dan dat zij tot verbetering van 's Lands defensiewezen zouden strekken. Allermeest echter vestigde men de aandacht op de zorgwekkende uitbreiding, welke het cijfer der uitgaven voor openbare werken toenemend erlangt. — Als bewijs, dat de Regering zich niet genoeg beijvert om de Staatsuitgaven zoo veel doenlijk te beperken, beriep men zich op de omstandigheid, dat geene enkele der nog mogelijke groote bezuinigingen tot stand gebragt of zelfs genoegzaam voorbereid was. Het brengen van de Algemeene Rekenkamer op eenen minder kostbaren voet; de afschaffing of hervorming van het hoog militair geregtshof; de nieuwe regterlijke inrigting en vele dergelijke nuttige zaken, waarop bij herhaling, ook in het belang van 's Rijks financien, is aangedrongen, bleven achter. In plaats daarvan werd bij de meeste takken van algemeen bestuur het aantal ambtenaren steeds vermeerderd, of werd het bedrag hunner bezoldiging verhoogd. Men kon bij dit alles het vermoeden niet verbergen, dat de strekking, waarover men zich beklaagt, zamenhangt met meer gunstigen toestand onzer geldmiddelen. De Minister van Financien heeft zelf eenige aanleiding tot dat vermoeden gegeven, door het aanhalen van het gezegde van een zijner voorgangers omtrent hoogst noodzakelijke uitgaven, welke ten gevolge der verwikkelingen van het verledene op de toekomst waren verschoven, en in het welbegrepen belang van den Staat op den duur niet uitgesteld konden blijven. Maar, behalve dat dit gezegde welligt eene meer bepaalde beteekenis had en inzonderheid doelde op de belangrijke uitgave betrekkelijk de Russische schuld, welke destijds voor de deur stond, kan men niet toegeven dat voor Nederland het oogenblik reeds daar zou zijn, om met het beheer van 's Lands penningen met minder spaarzaamheid te werk te gaan dan in een vroeger tijdperk. De toestand der geldmiddelen is, men erkent dit dankbaar, aanmerkelijk verbeterd, maar de handhaving van dien toestand blijft toch voortdurend van het vloeijen van vele millioenen uit de koloniale baten in 's Rijks kas afhankelijk. — Ofschoon uit den aard der zaak omtrent sommige der voorafgaande beschouwingen tusschen de leden eenig verschil van gevoelen heerschte, heeft toch in al de afdeelingen de groote meerderheid zich vereenigd met het denkbeeld, om met den meest mogelijken ernst bij de Regering op het paal en perk stellen aan de uitbreiding van 's Rijks uitgaven en het inkrimpen daarvan, waar dit nog mogelijk is, aan te dringen. Er waren leden, die de overtuiging uitdrukten, dat, zoo lang het eindcijfer der Staatsbegrooting niet tot 70 millioen was teruggebragt, 's Rijks geldmiddelen niet geacht konden worden in eenen goeden, normalen staat te verkeeren. — In naauw verband met de voorafgaande beschouwingen, heeft men algemeen de vrees uitgedrukt, dat de voorgedragene Staatsbegrooting, hoe hoog het eindcijfer daarvan reeds zij opgevoerd, niet volledig is, en hoogstwaarschijnlijk in den loop van het dienstjaar nog door suppletoire begrootingen aanmerkelijk zou stijgen.

Bij het onderzoek omtrent Hoofdstuk II (*Hooge collegien van Staat*), is op nieuw gewezen op de noodzakelijkheid, om de zamenstelling en bevoegdheid van den Raad van State door de wet te doen regelen. — Van meer dan eene zijde is in herinnering gebragt, dat door het gemis eener wettelijke regeling van 's Rijks comptabiliteit en van daarmede in verband staande wettelijke bepalingen omtrent de zamenstelling en taak der Algemeene Rekenkamer, de hoofdinhoud van de artt. 122 en 176 der Grondwet eene doode letter blijft. Men drong aan op eene nieuwe instructie voor de Algemeene Rekenkamer.

's GRAVENHAGE den 24 october.

In de heden alhier gehouden zitting van den Gemeenteraad is onder anderen ingekomen eene sommatie van de heeren *Lorenceau en Co.*, te Parijs, directeuren der gaz-onderneming alhier, tot uitbetaling eener som van *f* 16,388. 49, wegens hetgeen zij meenen dat hun, volgens art. 22 van het bestaande contract nopens de gazverlichting te dezer stede, zou toekomen, ten gevolge van den verhoogden prijs der steenkolen, welk stuk ter lezing is gelegd.

— Gisteren middag heeft te Loosduinen eene vreeselijke misdaad, een vadermoord, plaats gehad, die men verhaalt dat zich volgender wijze zou hebben toegedragen: Vader en zoon, te Scheveningen woonachtig, werkten met andere personen van laatstgemeld dorp aan de zeeweringen bij Loosduinen. Ten gevolge van den fellen regen had men het werk gestaakt en schijnt men zich alstoen in eene keet met jeneverdrinken bezig te hebben gehouden. Tusschen vader en zoon, die beschonken waren, twist ontstaan zijnde, moeten beiden naar buiten gegaan zijn om te vechten. Nadat zulks eene poos geduurd had, wilde de vader zich van zijne spade bedienen. De zoon dit bemerkende, moet een mes te voorschijn gehaald hebben en daarmede zijnen vader twee wonden in den buik hebben toegebragt, welke dezen levenloos deden nederzijgen. De naam van den verslagene is *Arie Koning*, een [...] die al hetgeen hij verdiende aan den drank bested[e], op den duur meer beschonken dan nuchteren en in [...] staat voornamelijk zeer twistziek was, die da[...] eene groote menigte vonnissen ten zijnen laste [...] De zoon is een jongeling van 26 jaren, die zich [...] wel eens aan het misbruik van sterken drank te bu[...] ging en alsdan in eenen staat van opgewondenheid [...] keerde, die aan razernij grensde. Hij is nog giste[ren] herwaarts gebragt, en in het huis van burgerlijke [en] militaire verzekering opgesloten. Men verneemt no[g] [...] *Koning* ruim vijftig jaren oud was. Hij was ge[...] doch sedert tien jaren van zijne vrouw en kin[deren] verwijderd en van eerstgemelde van tafel en bed gesch[eiden].

De vrouw heeft steeds als eene ijverige huis[...] alléén voor het gezin den kost moeten verdienen. [...] heeft zich, zoo verzekert men, nooit om zijn [...] bekreund, en gedurende den tijd, dat hij met zijne vr[ouw] nog huisde, altijd alles aan den jenever prijs gege[ven;] dat zijn de geruchten die in omloop zijn. De jus[titie] heeft dadelijk een naauwkeurig onderzoek inge[steld.] Meerdere bijzonderheden zullen uit het verdere on[der]zoek der zaak blijken.

— In de heden gehouden zitting van den Hoo[gen] Raad der Nederlanden (kamer van strafzaken) heeft [de] advokaat-generaal *Deketh* zijne conclusien genome[n in] zake *J. de Vries*, die zich in cassatie had voorzien te[gen] een arrest van het Hof in Noordholland, waarbij [hij,] wegens het schrijven van eene brochure, getiteld: „[...] standbeeld in de zak door Asmodée", met bevesti[ging] van het vonnis der Arrondissements-Regtbank te Am[ster]dam, is veroordeeld tot eene correctionele gevangenis[straf] van drie maanden. Al de aangevoerde middelen [van] cassatie als ongegrond beschouwende, concludeerde [de] advokaat generaal tot verwerping van het beroep [en] veroordeeling van den requirant in de kosten. [De] uitspraak is bepaald op 14 november aanstaande.

ROTTERDAM den 24 october.

De collecte voor het fonds ter aanmoediging en on[der]steuning van de gewapende dienst in de Nederlan[den,] welke op den 18 dezer alhier heeft plaats gehad, h[eeft] opgebragt eene som van *f* 945. 77.

— Gisteren voormiddag omstreeks tien ure had *A. de Groot*, timmermansknecht, het ongeluk van e[ene] stelling voor het pand aan den hoek van de Westerst[raat] van eene belangrijke hoogte te vallen, waarbij hij z[oo]danig gekwetst is, dat hij in den afgeloopen nacht [in] het Ziekenhuis aan den Coolsingel, werwaarts hij [ver]voerd was, aan de gevolgen is overleden.

. — Heden morgen omstreeks vijf ure brak boven [de] stad Delft eene hevige donderbui los, vergezeld van zwa[ren] slagregen, waarbij eene der wieken van den trasmo[len] van den heer *J. P. Schouten*, aan het Zuideinde ald[aar,] is afgeslagen.

— Men verneemt dat Z. M. de Koning niet tegen [het] denkbeeld is, om eene hoogspringende fontein te [...] vereenigen aan het monument, te Amsterdam in 1856, [zoo] mogelijk op den Dam te onthullen, mits zoodanig we[rk] dan ook — in verband met het aanbod der Duinwate[r]maatschappij — als eene combinatie van nationaliteit [en] eventueel practisch nut tevens, overeenkomstig met [...] dat terrein waardig zou wezen. De oprigting van [...] gedenkteeken aan den volksgeest en het leger van 1830 [...] is reeds stellig zeker, en bij de onthulling tijdens [de] generale réunie in de hoofdstad van al de afdeelin[gen] der vereeniging *het Metalen Kruis* zal eene reeks [van] festiviteiten plaats hebben.

— Uit Amsterdam schrijft men, dat in der tijd d[oor] een onbekende eene som van *f* 1000 ter beschikking [van] den stedelijken Raad gesteld werd, om te worden to[e]gekend als prijs aan dengeen, die het beste antwo[ord] zou inzenden op eene prijsvraag, betreffende de do[or]graving van Holland op zijn smalst. De Raad had [...] nog *f* 1000 bijgevoegd, en de Academie van ingeni[eurs] belast met de beoordeeling der tien daarop ingeko[men] antwoorden. Thans verneemt men dat de Academie g[een] dier antwoorden voldoende heeft verklaard, en dat al[zoo] de prijs niet is toegewezen.

— Bij de plaatselijke commissie van geneeskundig to[e]voorzigt te Amsterdam is heden aangegeven 1 cholera-lij[der] en zijn 5 aan die ziekte overleden.

— Het bestuur van het Genootschap voor Landbo[uw] en Kruidkunde te Utrecht heeft ter kennis van de [be]langhebbenden gebragt, dat de prijs van *f* 100, uitgelo[ofd] door Z. M. den Koning voor den inzender van het be[ste] plan eener landbouwershoeve, is toegekend aan het [ant]woord, ingezonden door den heer *J. Frakken*, op[...] bij den provincialen waterstaat in Friesland.

— Het état-major van Zr. Ms. fregat PRINS HEND[RIK] DER NEDERLANDEN, den 16 dezer in Texel binnengeko[men,] is als volgt: kommandant, kapitein ter zee *C. F. Stave[...] de Brauw*; luitenants ter zee 1ste klasse *P. A. van R[...]* 1ste officier, en *J. W. van Bisselick*; de luitenants [ter] zee 2de klasse jhr. *F. S. von Weiler*, *J. N. Slegt*, *J. A. W.* baron *van Heerdt tot Eversburg*, *K. C. Bu[...]* jhr. *H. A.* ridder *van Rappard* en *H. Hovy*; officier [van] gez. 1ste kl. *J. P. ter Beek*, idem 3de kl. *J. A. C[...] Koninglow*, en officier van administratie 1ste klasse *F[...] Wessel*; scheepsklerken *J. F. R. Wessel*; *B. M[...] Crevecoeur* en *J. H. C. ten Hoove*; 1ste luitenant[s der] mariniers *R. J. Gaerthé* en *G. A. F. Chomel*.

— Zr. Ms. fregat DE RUYTER is laatstl. zaturdag [uit] 's Rijks dok te Vlissingen naar de reede gezeild. [Het] wachtschip DE SAMBRE is in de vorige week, als [...] lek zijnde, aldaar in het drooge dok gebragt. — [Het] fregat DOGGERSBANK heeft order bekomen om met [de] eerste gunstige gelegenheid van Vlissingen naar het Nie[uwe] Diep te vertrekken. Het drooge dok aldaar schijnt w[...] genoegzaam in orde te zijn om dien bodem daar te [...] nazien.

— Volgens de *Middelburgsche Courant*, zou Zr. [Ms.] schoener MACASSAR, thans te Smyrna gestationeer[d,] spoedig de reis naar het Vaderland aannemen. De k[om]mandant, luit. ter zee 1ste kl. jonkh. *H. P. de Kock*, [zal] de betrekking van inspecteur over het loodswezen [te] Willemsoord erlangen.

— Als eene bijzonderheid meldt men dat bij den [...] *A. in 't Veld* te Capelle (Langstraat) een appelboom [voor] de tweede maal vruchten draagt, die reeds de gro[otte] eener hazelnoot hebben.

— Men verneemt, dat de predikanten der Herv[ormde] gemeente te Zwolle, die tot het aannemen en dragen [...]

de openbare godsdienstoefeningen besloten hebben, ... op den eerstvolgenden gedenkdag der Kerkher... zullen aanvangen. Ook de predikanten in de land... ten der klassis Zwolle moeten bereid zijn spoedig ... geven voorbeeld te volgen. Verder verzekert men, ... de predikanten te Assen de toga benevens barret ... openbare godsdienstoefeningen zullen aannemen.

Ll. zaturdag is de kapitale bouwmanswoning, met ...schap en kostbaren inboedel, van den landbouwer ... *Dam* in de buurschap Linderte, prov. Overijssel, ...rand vernield. De belangrijke veestapel is gered. ...aarde en ziekelijke behuwdvader van *van Dam*, ... in het huis terug had begeven om nog één ...erp te behouden, werd, terwijl reeds de vlammen ...anden kwetsten, niet dan met veel inspanning en ...uwernood gered.

Ll. zaturdag heeft te Ommen de aanbesteding plaats ... van den te leggen grindweg van Hankotten tot die ... is p. m. *f* 4000 boven de begrooting aangenomen, ... voor *f* 17,900, terwijl bij de aanbesteding, ll. ... te Rijssen gehouden, het daarstellen van het pand ...oor naar Hankotten is aangenomen voor *f* 96,500, ongeveer *f* 6000 boven de raming.

Den 16 dezer is te Spijk, in den hoogen ouderdom ...im 83½ jaar, overleden de heer *S. J. Groenewolt*, ...nde 61 jaren genees-, heel- en vroedmeester aldaar, ...de 7 kinderen, 4 behuwdkinderen, 29 kleinkin... en 13 achterkleinkinderen.

De kerkeraad der Hervormde gemeente te Oosterbeek ...s. *P. A. van Toorenenbergen*, predikant te Waarder, ...maal tot herder en leeraar beroepen.

De waterhoogte te Arnhem was den 22 en 23 dezer ...el.

... die belang stelt in onze Vaderlandsche Aardrijks... ...schiedkunde begroet voorzeker met genoegen de ...Aflevering van den *Historischen Atlas van Noord-...land*, door onzen geleerden, smaakvollen en werk... stadgenoot, mr. *G. Mees* Az., dezer dagen bij de ... *van der Meer en Verbruggen* alhier in het licht ...enen. Op oordeelkundige en boeijende wijze vindt ...daarin de geschiedenis der eerste en vreeselijkste ... van onzen worstelstrijd tegen Spanje met de op...der veranderingen zaamgeknoopt, welke het uit... voorkomen des Vaderlands kort voor en gedu... dat tijdvak ondergaan heeft, en welke op de 3de kaart, ...geleiding en opheldering van welke deze Aflevering ..., op het naauwkeurigst aangewezen zijn, terwijl ... nette Kartons, in de hoeken dezer kaart aange..., insgelijks van groot historisch belang zijn. Geene ...ringen en vergelijkingen zijn gespaard om het karakter ... betrekkingen der personen welke in dit tijdsge... op den voorgrond stonden, noch om den oor..., den waren aard en de geschiedenis der verschil... verbonden, toen tegen den overmoed der Spanjaarden ...ten, in een zuiver en helder daglicht te stellen, en ...oor verscheidene vroegere en latere dwalingen te ...wijken. Even als in de vroegere Afleveringen is ...ook hier met eene fiksche hand geteekend. Wij ...chen en verwachten billijkerwijze dat eene steeds ...mende belangstelling deze in allen opzigte moeijelijke ...stbare onderneming meer en meer zal aanmoedigen. ... men door die aanmoediging verwerft bezit toch ...nde en naar mate het werk meer tot een gesloten ... wordt klimmende waarde.

... de *Javasche Courant* van den 23 augustus ll. ... men het volgende:

Gom-Elastiek.

...et laatst van 1852 werd van den heer *P. C.* baron ...*eck*, destijds met het civiel gezag te Soekadana ...kust van Borneo) belast, ontvangen een aldaar ...gen monster gom-elastiek. Deze gomsoort, die, ...deskundigen beoordeeld, bleek van de beste kwa...te zijn, is naar de tentoonstelling te Batavia ge...n. De gom, te Soekadana getah-gangrit en te ... getah-njantaän genoemd, wordt getrokken uit ... parasiet, die somtijds de dikte van twee voeten ...t, tegen hooge zware boomen opgroeit en weder ...st. Op zekere hoogte snijdt men die plant af, ...oopt het vocht, dat zich tot gom verdikt, er uit ...ordt opgevangen. Niet zelden gaat het opklimmen ...zamelaars tegen de hooge dikke boomen met gevaar ...rd. Men vindt de plant op vele plaatsen, doch ... grooten getale bijeen, zoodat het den inzamelaar ...lijk zou vallen om, bij voorbeeld, tien boomen ...en dag te vinden. Bekomt men van éénen boom ...wart kattie gom, dan is dit eene ruime inzame... De gom-elastiek is ook op Java geen zeldzaam ...t; echter levert van de vele ficussoorten, die op ...land in het wild worden gevonden, de bekende en ...e tuinen veelvuldig voorkomende ficus-elastica de ...lastiek op. Hoewel ook de gom van andere soor... dit geslacht voor inlandsche industrie, namelijk ...et batieken van sarongs enz., in plaats van de ...er bijen wordt gebruikt, zou deze echter voor den ... niet geschikt zijn, daar zij bij het droogen hare ...citeit geheel verliest en daarbij gemakkelijk overgaat ...derf. Men vindt de gezegde ficus-elastica hoofd... in de kustlanden van Java, vooral in het Bantam... en is hier bekend onder den naam van karet of ...let; ook wordt uit de Lampongs (Sumatra) veel deze stof in den handel gebragt. Geen boom kan ...kelijker worden voortgeplant dan deze, daar men ...de takken, even als bij de dadap, in den grond ...ken heeft om ze te vermenigvuldigen, zoodat de ... daarvan volstrekt niet moeijelijk zou zijn. De ...of mindere opbrengst van de gom hangt alleen af ... groei des booms, daar de sterkste boomen ook ...ste gom zullen kunnen leveren; zijnde hare deugd...id in allen gevalle gelijk. De gom wordt ver... door inkappingen in den bast tot op het hout, ... eene melkachtige vloeistof uitdruipt, wier water... zich afscheiden en in de lucht verdampen, waarna ...zuivere gom overblijft.

DE GENERAAL *CANROBERT*.

De generaal *Canrobert*, op wiens hooggeplaatste stelling ... oogenblikken de aandacht der geheele wereld ...igd is, werd in 1809, in het departement du Lot, ...enige mijlen afstands van het dorp dat aan *Murat* ...eerste daglicht schonk, geboren. In 1826 begaf hij ... in de militaire school van St. Cyr en verliet die, ... jaren werkzame studien, met een der eerste rangen. Den 1 october 1828 geplaatst als onder-luitenant bij het 47ste linie-regement, werd hij den 20 junij 1832 tot luitenant benoemd, scheepte zich in 1835 naar Afrika in, en bereikte de provincie Oran waar de emir *Abd el-Kader* de Fransche legers in ontzag hield; hij nam deel aan de expeditie van Mascara, aan de inneming van Tlemcen, de expeditie van Chélif, de gevechten van Sidi Jacoub, Tafna en Sikat, en werd den 26 april 1837 tot kapitein benoemd; in datzelfde jaar ontving hij, bij den aanval op Constantine, een geweerschot in het been, ter zijde van den kolonel *Combe*, die in de bres doodelijk gewond werd, en die, alvorens te sterven, den jongen kapitein den maarschalk *Vallée* aanbeval.

In 1839, versierd met het Legioen van Eer, naar Frankrijk teruggeroepen, werd hij belast om voor het vreemden-legioen een bataillon te organiseren, uit Spaansche benden genomen die met *Cabrera* op het Fransche grondgebied teruggeworpen waren. In 1840 naar het kamp van St. Omer geroepen, bewerkte hij, op last des Hertogs van Orleans, met vrucht verscheiden hoofdstukken eener handleiding, bestemd voor de officieren der ligte troepen; in 1841 keerde hij als kapitein bij het 6de bataillon jagers te voet naar Afrika terug. In dezen nieuwen veldtogt onderscheidde hij zich bij de gevechten van Cols, Mouzaïa en Guntas; na den 21 mei 1842 den graad van bataillons-chef bij het 15de regement ligte troepen verkregen te hebben, maakte hij den veldtogt aan het hoofd van het 5de bataillon jagers.

Hij vergezelde den kolonel *Cavaignac* in de expeditie naar Quarencenis, en overal werden het 3de en 5de bataillon jagers door den chefs-bataillon *Canrobert*, met buitengemeen goeden uitslag, aangevoerd. In 1843 tot officier van het Legioen van Eer benoemd, werd hij in 1845 door den kolonel *de St. Arnaud* tegen *Bou-Maza* aangewend. Den 16 october 1845 werd hij tot luitenant-kolonel benoemd; na acht maanden gedurige gevechten, die met de bevrediging des lands eindigden, verkreeg hij den graad van kolonel op het terrein zijner veroveringen zelf. Het was vooral in 1849 dat de kolonel *Canrobert* in den aanval op Zaatcha eene boven allen lof verheven energie aan den dag legde; van de vier officieren en zestien soldaten, die hem op de bres vergezelden, werden er zestien aan zijne zijde gedood of gewond.

Tot loon van zijn gedrag, werd hij den 11 december 1849 tot kommandeur van het Legioen van Eer benoemd. Den 13 julij 1850 werd hij tot den rang van brigade-generaal verheven, voerde te Parijs over eene brigade infanterie het bevel, werd in hoedanigheid van aide-de-kamp bij den Prins-President der Republiek verbonden, en den 14 januarij 1853, met behoud zijner functien van aide-de-kamp des Keizers, tot divisie-generaal benoemd. Hem werd het opperbevel over eene divisie infanterie van het leger in het Oosten opgedragen, en hij heeft, sedert den aanvang van dien oorlog, zoowel om de zoo moeijelijke operatie der ontscheping, hetzij door krachtdadig tot de overwinning bij de Alma mede te werken, waar hij eene nieuwe wonde heeft ontvangen, een der gewigtigste rollen vervuld. De maarschalk *de St. Arnaud*, die hem had leeren kennen, stelde in zijne talenten en zijne dapperheid een onbepaald vertrouwen, en de betrekkelijk nog jonge generaal *Canrobert* heeft niets werkelijk verzuimd om zich dat vertrouwen waardig te maken. Voor zijn vertrek heeft men hem zich bij het depôt van oorlog aan diepe studien van het tooneel van den werkelijken krijgstogt zien toewijden, alsof hij het voorgevoel had van zijne toekomstige bestemming.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 24 October.

OVERLEDEN: A. W. de Vrugt, z., 1 m. — L. Slingerland, man van P. F. Laats, 42 j. — A. de Neef, z., 2 j. — J. M. C. Kamers, d., 3 j. — T. Zeeuwe, z., 20 d. — L. M. van der Linden, d., 3 j. — M. Bogers, d., 3 m.

BEVALLEN: A. Pot, geb. de Visser, levenl. d. — M. P. Willemse, geb. Smits, d. — C. M. H. van de Veewey, geb. Balvers, d. — C. S. P. Scheepers, geb. Neyens, d. — S. M. Anderman, geb. Schepens, d. — G. Boender, geb. Vuyk, z. — G. A. Biesta, geb. Andriessen, d. — A. C. Wagener, geb. van der Most, z. — S. E. Lindemans, geb. Appeldoorn, z. — M. C. Vermaas, geb. Groenewegen, d.

224ste Staats-Loterij.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Vijfde Klasse, 10de Lijst: N.° 16954 *f* 25000; N.° 8900 en 14858 ieder *f* 1000; N.° 8862, 13586, 17939 en 19706 ieder *f* 400; N.° 5980 *f* 200; N.° 118, 845, 2881, 7266, 10710, 10873, 11165, 12342, 13634, 14717, 15311, 17196 en 17769 ieder *f* 100.

Zeetijdingen.

Nederland.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Anthony*, W. J. Nepperus, naar Boston, en *Admiral Windham*, C. Allcock, naar Guernsey.

HELLEVOETSLUIS 24 october. Gisteren namiddag uit zee *Amerika*, J. F. Meermans, van Akyab; *Camilla*, J. Smardon, van Liverpool; *Friends*, J. Cuthbertson, *Susannah*, R. Telford, en *Shincliffe*, J. Copperthwaite, alle drie van Sunderland, en *Touch me not*, P. Rowe, v. Boness. Het schip *Padang*, kapit. Kwakkelstein, is binnen door van Brouwershaven gesleept door de stoomboot *Kinderdijk*; de wind Z. W. — Heden morgen uit zee *Bordeaux* (st.), S. Halfweg, terug, met schade aan de machine; *Jantina Jetskelina*, N. A. Niehoff, van Liverpool; *Nina Burhoven*, H. W. Brugma, v. Cardiff; *Antoinette*, J. Levêque, v. Duinkerken; *Elizabeth*, J. Laurs, v. Callandborg; *William Spencer*, J. Merry, van Goole, en *Eglinton* (st.), J. Greig, van Leith. Voor den wal eene Nederlandsche schoenerbark, vermoedelijk de *Julia*, kapit. Teygeler, van Batavia; de wind N. W.

ZEILKLAAR te HELLEVOETSLUIS *Wildeman*, S. Berkelbach van der Sprenkel, naar Batavia; *Banca*, J. F. Hoogeveen Heymans, naar Hong Kong via Cardiff; *Kaap Hoorn*, W. C. Kuyk, naar Australië via Cardiff en Rio-Janeiro; *Batavier*, J. Nolte, naar San Francisco via Cardiff; *Equator*, J. G. Appel, naar Akyab; *Masonic*, Craze, naar New-York; *Reina*, IJ. D. de Jonge, naar Marseille; *Kleinkinderen*, L. van der Weyden, naar Gibraltar; *Enfield*, J. Burgess, naar Plymouth; *Susanna Elizabeth*, C. Ouwehand, naar Hartlepool, en *Crawford*, J. Swan, naar Newcastle.

BRIELLE en MAASSLUIS 24 october. Gisteren na en heden voor posttijd niets gepasseerd; de wind Z. W. ten W. en W. Z. W.

ZIERIKZEE 23 october. Uit zee gisteren *Wingate Grange*, W. Barker, v. Newcastle n. Schiedam; — heden *Jessie Easson*, J. Venus, v. Newcastle.

ZANDVOORT 22 october. Heden namiddag is even benoorden dit dorp gestrand en hoog tegen het duin aangeslagen het Deensch galjasschip *Oscar*, kapit. Svensson, geladen met raapzaad en bestemd naar Rotterdam. Het volk, bestaande uit vier man, is gered, doch de lading door zeewater beschadigd. — Wegens het aanspoelen van wrakhout wordt vermoed dat nog meerdere schepen in den storm van heden nacht zijn verongelukt.

TEXEL 23 october. De wind Z. W. Nog uit zee *Elise*, J. Berton, v. Gloubocka; *Mathilde*, E. Level, van Cette; *Magnet* (st.), *Harlingen* (st.), en *Alberdina*, J. H. Lodewijks, alle drie v. Londen; *Olga*, J. F. Krause, van Memel; *Catharina Sypkens*, G. M. Menkema, van Fredrikstad; *Friheden*, H. Norup, van Drammen; *Anna Elisabeth*, H. Schuldt, en *Hertha*, W. Stehr, beiden van Elmshorn; gisteren nog *William*, P. Scott, van Sunderland. — Vertrokken *Graaf van Rechteren* (st.) naar Hull.

TEXEL 24 october. (*PER TELEGRAAF.*) Uit zee *Anna Maria*, J. Zuiderduin, van Havanna; *Elsje*, James, van Sunderland, en *Catharina Maria*, Visser, van Neustadt naar Schiedam, de laatste als bijlegger.

DELFZIJL 21 oct. Vertr. *Alette Augusta*, Tinholt, n. Akyab.

VLISSINGEN 22 oct. Alhier gepasseerd (voor Antwerpen bestemd) *Möwe*, Braun, v. Buenos-Ayres; *Fanny*, Hornez, v. Havanna, en *Elwy*, Cockburn, van Konstantinopel; — voor Gent *Siewerdina*, de Haan, van Bordeaux.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te TRIEST 19 october *Arnoldina Catharina*, de Jonge, van Rotterdam. — Te NANTES 21 oct. *Catharina Allegonda*, Thaden, van Rotterdam. — Te CARDIFF 20 oct. *Gesina van Wieler*, Zeilinga, van Dublin. — Te HAMBURG 21 oct. *Gesina*, Koning, v. Cadix. — Bij PILLAU 19 oct. *Alida*, Das, v. .... — Te STOCKHOLM 12 oct. *Catharina*, Drok, van Hamburg. — Te THISTED 13 oct. *Allemine*, Mortensen, van Amsterdam.

Vertrokken:

Van ST. NAZAIRE 20 october *Courier*, van der Velde, naar Rotterdam. — Van ANTWERPEN 22 oct. *Martha*, Mugge, naar Hamburg, en *Eemsstroom*, Bultje, op avontuur. — Van HULL 20 oct. *Minx*, Newton, naar Amsterdam. — Van HAMBURG 21 oct. *Vrouw Jaapkien*, de Vries, n. Antwerpen. — Van BREMERHAVEN 18 oct. *Heidewika*, Pekelder, naar Amsterdam. — Van SWINEMUNDE 19 oct. *Margaretha*, Sturvoet, n. Sunderland. — Van DANTZIG 16 oct. *Vrouw Martha*, Velthuis, naar Zwolle, en *Juliana*, Bijl, naar Rotterdam; 18 dito *Sara Maria*, Oldeuburger, naar Harlingen, *Egberdina Annechina*, Ebling, en *Geerdina*, Stuit, beiden naar Amsterdam. — Van PILLAU 18 oct. *Jezelina*, de Jonge, n. Antwerpen, en *Roelfina*, Kars, n. Amsterdam. — Van BERGEN 12 october *Paquet Fortuna*, Gloppensta, naar Rotterdam. — Van NYKIOBING 9 october *Liebe*, Stehr, en van ODENSEE 16 dito *Cathrine Elise*, Andersen, beiden naar Holland.

UITGEKLAARD: Van NEWCASTLE vóór 20 oct. *Margaretha Maria*, Leversteyn, naar de Saramacca, en *Edzardina Catharina*, Post, naar Koningsbergen.

ELSENEUR gepasseerd 17 october *Twee Gebroeders*, R. B. Berg, van Amsterdam naar Stockholm.

NYBORG gepasseerd 17 oct. *Regina Hillechina*, Scholtens, van Schiedam n. Mullerup. — TONNINGEN gepasseerd 18 oct. *Vrouw Grietje*, Pekelder, v. Altona n. Svendborg, en *Catharina Luitgarda*, Bos, van Kampen naar Sleeswijk.

FOWEY 20 oct. De Engelsche schoener *Trewartha*, kapit. Williams, van Liverpool naar Amsterdam, is met verlies van grooten boom en gaffel, benevens een gedeelte der verschansing, alhier binnengeloopen.

Te PORTLAND 20 oct. *de IJssel*, A. Messen, van Londen naar Adelaide.

YARMOUTH 20 oct. Het schip *Hendrika Jantina*, van Sheerness naar Seaham, is lek en met verlies van zeilen alhier binnengeloopen.

Gepraaide Schepen:

Door kapitein J. Greig: den 23 october, het Bremer schip *Humboldt*.

Cargalijsten.

Rotterdam.

BATAVIA en PASSOEROEANG, *Antoinette*, J. M. de Winter *Jr.*: 3495 balen Koffij, 3038 kan. Suiker, 786 schuitjes Tin, 1950 bossen Bindrotting en 50 pic. Sapanhout, Nederlandsche Handel-Maatschappij.

AKYAB, *Amerika*, J. F. Meermans: 5039 b. Rijst en 6216 bossen Rotting, *Mees en Moens*.

BALTIMORE, *Arnold Böninger*, J. F. Meijer: 35 v. Tabakstelen, *Pluygers en Hauck*; 31 v. dito, *R. Kraemer en Co.*; 159 v. Tabak en 2 k. Monsters, *Mees en Moens*; 20 v. dito, *S. A. le Vino en Co.*; 50 v. dito, *B. A. Mispelblom en Co.*; 12,250 Pijpduigen, *Kreglinger en Co.*; 352 v. Tabakstelen, 450 v. Tabak, 6 k. Monsters, 1 v. Tarwebloem, 2 k. Kaarsen en 13 k. Meubelen en Kleedingstukken, *Böninger, Franck en Co.*, te Amst.; 100 v. Tabak en 1 k. Monsters, *Determeijer, Weslingh en Zn.*, te Amst.; 25 v. Tabak, 1 k. Monsters en 6000 Pijpduigen, Order.

Amsterdam.

SURINAME, *Johannes Hermanus*, Wijgers: 130 v. Suiker, *U. Wilkens en Co.*; 40 v. dito, *F. N. L. Aberson*; 40 v. dito, *v. Heukelom en Vollenhoven* en *P. J. M. Fauchey*; 40 v. dito, *v. Heukelom en Vollenhoven*; 38 v. dito, *E. G. Veldwijk*; 50 v. dito, Wed. *van Hasselt en Co.*; 20 b. Katoen, *J. Haase*.

SURINAME, *Triton*, Duinker: 95 v. Suiker, Wed. *van Hasselt en Co.*; 54 v. dito, *Bunge en Co.*; 50 v. dito, *T. van Schaak*; 40 v. dito, *J. D. Taunay*; 30 v. dito, *J. H. Rocquette*; 20 v. dito en 19 b. Koffij, *C. E. Smit*; 17 v. Suiker, *J. Muysken*; 10 b. Koffij, *van Halmael en Co.*; 32 v. Suiker, Order.

LIVORNO, *Amelia*, Hochland: 54 v. Potasch, *van Lennep en Co.*; 18 v. dito, *van Halmael en Co.*; 16 bl. Marmer, *Kreglinger en Co.*; 60 b. Komijn, *F. J. Beijer en Co.*; 19 v. Talk, *N. D. Brandon*; 85 v. Honig, *J. C. H. Wurfbain*; 50 b. Komijn, 7 v. Talk, 10 b. en 2 rollen Linnen, 44 v., 17 k. en 6 b. Droogerijen en 5 f. Gedistilleerd, Order.

LIVERPOOL, *Queen*, Amos: 2060 b. Rijst, *Böninger, Franck en Co.*

LIVERPOOL, *Gem*, Dawson: 1940 b. Rijst, *Böninger, Franck en Co.*

HAMBURG, *Jonge Walrave*, Gnodde: 1 lading Wijn, Order.

HAMBURG, *Ulrika*, Beckering: 6000 Hoornen, *Wunderly en Co.*; 16 z. Verwhout, *S. A. le Vino en Co.*; 262 k. Koper, *v. Opstal en Steenstra*; 290 oks. en 24 f. Wijn, Order.

SCHULPENZIEL, *Catharina Sophia*, Brandt: 750 t. Raapzaad, *C. en J. van Rossum en Co.*

ARENDAHL, *Fortuna*, Christensen: 1 lading Hout, *J. de Booy*.

RANDERS, *Ellen*, Svarrer: 972 ton Rogge, *Böninger, Franck en Co.*

Zaandam.

LONDEN, *Ida*, Wolkammer: 1623 z. Rijst, *D. van Voorst en Zn.*

MELDORF, *Antina Maria*, Schulte: 24½ last Raapzaad, Order.

WOLLERSUM, *Goede Verwachting*, Lieffijn: 1036 ton Raapzaad, *W. en J. D. Lulofs*.

NEUFELD, *Harmina*, Hollner: 24½ last Raapzaad, *W. en J. D. Lulofs*.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Fregatschip *Palembang*, kapitein *J. Hoekstra*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Fregatschip *Hendrika*, kapit. *P. Admiraal*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor en eene Melkgevende Koe, om den 3den November te vertrekken. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BOSTON, het Deensch Schoenerschip *Bille Brahé*, kapitein *R. Larsen*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer, Hudig en Blokhuyzen* en *Wambersie en Crooswijck*.

GENUA, het Nederlandsch Kofschip *Marie Jeannette*, kapitein *E. Mos*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

KONINGSBERGEN, het Deensch Jagtschip *Tvende Sostre*, kapitein *A. Hansen*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

MALTA, het Nederlandsch Schoener-Galjootschip *Etje Berg*, kapit. *H. R. Post*, om ten spoedigste te vertrekken. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

STETTIN, het Deensch Jagtschip *Tre Venner*, kapitein *H. J. Andresen*, om uiterlijk den 2 November te vertrekken. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

STOCKHOLM, het Deensch Schoenerschip *Johanna*, kapit. *J. M. Larsen*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Beursberigten.

LONDEN den 24 October.

De 3 pcts. Geconsolid. 94¼ a ⅜; Rusland 5 pct. 95½; idem 4½ pcts. 84; Spanje 1 pct. 18⅜ a ½; dito 3 pcts. 37½; dito Certific. 5⅜; dito Passive 4¾ a 5; Mexico 3 pcts. 23 a 23½; Peru 4½ pcts. 71½; Equador 3⅜; Grenada Uitgestelde 6; Holland 2½ pct. 60½; idem 4 pct. 90½; Turksche Leening 2⅜ a ⅜ pct. premie.

WEENEN den 23 October.

Metalliek 5 pcts. 84¼; Nieuwe Leening 96½; Wissel Londen *f* 11. 54; dito Parijs *f* 143. Zilver *f* 24¼.

ANTWERPEN den 23 October.

België 2½ pct. 51 p.; Spanje 1 pct. 17¼; dito Binnenl. 3 pct. 32⅜ g.; Metall. 5 pct. 67⅜ g. — Alle fondsen, en vooral de Metalliëken, werden heden lager verhandeld dan ll. zaturdag.

AMSTERDAM den 24 October.

				Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL.,	Werkelijke Schuld.....	2½	pCt.	58⅝	58⅞	58⅞
»	dito dito	3	»	70	70⅜	70⅜
»	dito dito	4	»	88¼	88⅜	88⅜
»	Amort.-Syndicaat.....	3½	»	86¼		
»	Aand. Handel-Maatsch.	4½	»	121¼	121⅜	
»	O. I. Leening.........	4	»	88⅝		
»	Leen. Holl.-Spoorweg	....				
»	Rijn-Spoorweg.........	4½	»			
»	Maatsch. v. Weldadigh.	4	»			
FRANKR.,	Certificaten.............	3	»			
RUSLAND,	Obl. bij *Hope & Co.*.....	5	»	98½	98¼	98¼
»	dito dito 1828/29	5	»	99½		
»	Cert. dito 1831/33	5	»	81¼		
»	dito dito 1840...	4	»	72¼		
»	dito bij *Stieglitz*......	4	»	71⅜		
»	dito dito Nieuwe	5	»			
»	dito Adm. te Hamburg	5	»			
»	dito te Londen.......	4½	»	82¼	82¼	82¼
»	dito van Assign......	5	»			
»	Inschr. dito	5	»			
POLEN,	Aand. 1835, *fl.* 500....	....	*f*			
»	Obligatiën...............	4	pCt.	64¼	64¼	64½
SPANJE,	Buitenlandsche.........	1	»	17⅞	18	18
»	dito	3	»	37⅜	37½	37½
»	Binnenl. a *f* 6000......	3	»	32¼	32⅜	32⅜
»	Amortisable Schuld ...	....		4⅜	4⅞	
»	Bewijzen van Coupons..	....		5¼	5[illegible]	
OOSTENR.,	Obl. bij *Goll & Co.*...	5	»			
»	dito dito ...	4	»			
»	dito Metall. Oude.....	5	»	65⅞	65¾	65¾
»	dito Nieuwe bet. te Amst.	5	»	74⅞	75⅜	75⅜
»	dito 1854	5	»	74⅞	75⅜	75⅜
»	dito Metall.............	2½	»	32⅞	33⅛	33⅛
»	N. Weener Aand.	4	*f*			
BELGIE,	Certificaten.............	2½	pCt.	47⅜		
»	dito bij *Rothschild*	2½	»	48		
PORTUG.,	Nieuwe	3	»	35¼	35¾	35¾
PERU,...	Geldl. 1854..............	4½	»	68⅝	69¼	69¼
VENEZ.,	Oblig. £ 100, thans....	3½	»			
»	Uitgest.	....				
GRENADA,	Oblig....................	2½	»			
»	Uitgestelde	....		5[illegible]	5¼	
MEXICO,	Oblig. £ 100............	3	»			
»	dito, Onbepaalde.....	3	»	21⅝	21⅞	

Nationale Metalliek, 5 pc., 70¼ a 70½. Braziliё, Geldl. 1824, £ 100, 5 pc., 97½; idem 1843, £ 100, 5 pc., 96½. Amerik. Bank-Actien 3 7/16. Louisiana, 5 pc., 99⅝.

Beleening 3 pc. Prolongatie 2½ pc.

De beurs verkeerde heden in eene gunstige stemming, vooral werden Binnenlandsche, Oostenrijksche en Russische fondsen hooger verhandeld.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pcts. 58⅞. Spanje 1 pct. 18 1/16; dito Binnenl. 3 pcts. 32⅜. Oostenrijk, Metalliek, 5 pct. 65⅞; idem 2½ pct. 33 1/16.

ROTTERDAM den 24 October.

Nederlanden, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 58¾; idem, 3 pc., 69¾; idem, 4 pc., 88⅜; Aand. Nederl. Bank 124. Spanje, Buitenl., 1 pc., 17 15/16 l. k., 18 h. k., 17 15/16 gebl. k.; Binnenl. a *f* 6000, 3 pc., 32¼; Coupons Schuldbewijzen 5¼; Amortisable 4 11/16 l. k., 4⅞ h. k., 4⅞ gebl. k. Portugal, te Londen, 3 pc., 35⅝. Oostenrijk, Metalliek, 5 pc., 65 l. k., 65½ h. k., 65½ gebl. k.; idem Nieuwe 1854, 5 pc., 75 l. k., 75 5/16 h. k., 75 5/16 gebl. k.; id., 2½ pc., 32 13/16 l. k., 32⅞ h. k., 32 15/16 gebl. k. Mexico, 1851, 3 pc., 21⅝.

Ofschoon met minder omgang was de markt heden veel beter gestemd dan gisteren. Van binnenlandsche fondsen waren de 2½ pcts. iets beter. Van Buitenlandsche was er veel vraag naar Spaansche en Oostenrijksche, die dan ook vrij aanmerkelijk in prijs zijn verbeterd.

Wisselkoersen.

AMSTERDAM den 24 October.

Hamburg	2 maanden	35¼	geld.	Lissabon..	3 maanden	40⅜	geld.
idem	zigt.......	35 7/16	»	Porto.....	3 ———	40⅜	»
Londen...	2 maanden	11.65	»	Petersb...	2 ———	170	»
idem	zigt.......	11.72½	»				

ROTTERDAM den 24 October.

Londen 2 maanden *f* 11. 67½, kort *f* 11. 75.

Speciekoers.

AMSTERDAM den 23 October.

Gouden Specien per Stuk.

Nieuwe Dukaten	*f* — —	a *f* — —
Oude Gerande dito.....................	- 5.55	a - 5.65
Tien Gulden Stukken...................	- 9.70	a - 9.80
Wigtig, Engelsche Sovereigns...........	- 11.70	a - 11.80
» Pistolen..........................	- 9.50	a - 9.60
Nieuwe Louis d'Or	— —	a — —
Stukken van 20 Francs..................	- 9.35	a - 9.45
Baren Goud en Specie a *f* 1442. 60 per N. ℔ fijn	- 9⅜	a *f* 10½ pCt.

Zilveren Specien per Ned. ℔ fijn.

Fijne Drittels	*f* — —	a *f* — —
» Baren 1000/1000 a 950	— —	a — —
Zilver van 900 a 800..................	-104.20	a -104. 70

Zilveren Specien per Stuk.

Pilaren Piasters.......................	- 2.55	a - 2.60
Fransche Kroonen......................	- 2.70	a - 2.75
Stukken van 5 Francs..................	- 2.33	a - 2.36
Brabandsche Kroonen...................	- 2.65	a - 2.70
Pruissische Daalders...................	- 1.75	a - 1.78

Marktberigten.

ROTTERDAM den 24 October.

GRANEN. Tarwe: 155 ℔ O. witb. Poolsche *f* 500; 152 ℔ witb. dito *f* 480; 158 ℔ Jar. Pommer *f* 475; 160 ℔ N. Bovenl. Ris *f* 468. Rogge: 144 ℔ Archangel *f* 326.

BOTER. 1ste kwaliteit *f* 49 a *f* 50; 2de dito *f* 47 a *f* 48.

SCHIEDAM den 24 October.

GRANEN. Gerst, verkocht: 140 ℔ Deensche *f* 252 3/m.

MOUTWIJN........ per Ned. Vat zonder Fust *f* 26. — } zonder
JENEVER.......... » » » » » - 30. 50 } de
AMST. PROEF..... » » » » » - 31. 75 } belasting.

AMSTERDAM den 24 October.

GRANEN enz. Tarwe en Rogge werd heden iets hooger verkocht. Tarwe: 128 ℔ O. Witb. Poolsche bij partij *f* 505; 130 ℔ O. Gelders. *f* 480; 128 ℔ Jar. Holsteinsche *f* 452; 128 ℔ N. Groninger aan de Zaan *f* 425; 135 ℔ Kubanka *f* 460. Rogge: 120 ℔ Pruiss. *f* 335. Koolzaad. Heden is op 9 v. Olie in Sept. 1855 tot £ 66 gedaan.

Handelsberigten.

ANTWERPEN den 23 October.

KOFFIJ. Men noteert heden den verkoop van ca. 1000 b. St. Domingo tot ferme prijzen. — RIJST goed gesouteneerd, doch ten gevolge van den geringen voorraad en de hooge vorderingen der houders is de omgang niet zeer levendig; heden werden ca. 500 z. gebroken Arracan en 300 z. Arracan uncleaned omgezet. — Van TABAK werden in de 1ste hand 54 v. Kentucky verkocht en 51 v. d.° teruggekocht, alles tot volle prijzen. — OLIJFOLIE ferm; heden werden 48 hect. verhandeld. — Van TALK hebben ca. 4000 kil. Inlandsche in loco koopers gevonden. — GRANEN. De markt is zeer vast, doch de afdoeningen waren heden van zeer weinig belang.

BORDEAUX den 20 October.

VOORLOOP: Armagnac fr. 160; Marmande fr. 150; Tafia fr. 125 a 120. De 3/6 Languedoc op nieuw fr. 2 gerezen pijpje, komt thans op fr. 210 disponibel te noteeren.

CHESME den 9 October.

ROZIJNEN. De prijs van rood Rozijn is in de laatste dagen op p. 85 13/40 gefixeerd waartoe reeds eenige omzettingen voor Engeland hebben plaats gehad. Zwart Rozijn is op p. 58 13/40 per cant. genoteerd. Sultana Rozijn voortdurend met vrij levendigen handel tot p. 4 28/40; de voorraad is sterk verminderd. Het Engelsche schip *Chronometer* is heden van Smyrna gearriveerd om alhier zijne lading met Rozijnen in kisten en vaatjes aan te vullen.

Advertentien.

25jarige Huwelijks-Vereeniging

ARY SCHUTTER
en
WILLEMINA DE BAAN.

Westmaas en Group, *den* 24 *October* 1854.

Heden overleed tot diepe droefheid van zijne Betrekkingen de Heer JACOBUS VAN DEN BRANDE, in den ouderdom van 60 jaren.

Kralingen
den 22 *October* 1854.

Uit aller naam,
G. VAN DEN BRANDE.

Heden overleed Vrouwe J. C. L. JUYNBOLL, geliefde Echtgenoot van

J. C. VAN WIJK.

Rotterdam
24 *October* 1854.

Rotterdamsche Schouwburg.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN,

ONDER DIRECTIE VAN

BREEDÉ & VALOIS.

N.° 3 in het Abonnement, op Zaturdag **28** October 1854, eene wederopvoering van: **LAZARO DE VEEHOEDER**, of *Misdaad en Wraak*, Tooneelspel in 4 bedrijven, met een Voorspel, naar het Fransch van *M. J. Bouchardy*. De handeling van het Voorspel heeft plaats in het Dorpje Fiésola, twee mijlen van Florence, in het jaar 1440; die van de volgende bedrijven, 15 jaren later, te Florence.

Daarna: **CHRISTINA VAN RUSLAND** en **MILNA PETERHOFF**, of *de Vorstin en de Kamerjuffer*, Historieel Blijspel met Zang, in één bedrijf, vrij naar het Fransch, door *C. J. Roobol.*

VOLKS-VOORLEZINGE[N]

De **VOLKS-VOORLEZINGEN** van het Rott[erdamsche] Departement der **Maatschappij tot Nut va[n 't Algemeen]** zullen weder gedurende het aanstaande [...] saizoen, des Donderdags avonds van 8 tot [...] gehouden worden in de *Kleine Schotsche K[erk]* [...] de Lombardstraat, en aanvangen den 2den No[vember] aanstaande.

Mannen, boven de 18 jaren, van deze Inrigt[ing ver]langende gebruik te maken, kunnen zich, ter b[ekoming] van **Toegangbiljetten,** mits met Schriftelijke [opgave] van Woonplaats, Wijk en Nommer, vervoegen b[ij]

de *Commissarissen van Orde:*
A. VAN HATTEM, in den Oppert, wijk [...]
K. OLDENBURG, Goudscheweg, Gro[...] wijk **13**, n.° 749.
F. A. LANDSMAN, Lange Torenstraat, [...] de Nieuwe Stads-School.

Namens de Commissie tot het Volks-Ond[erwijs,]
P. F. HUBRECH[T,]
Lid en Secre[taris.]

Rotterdam
[2]3 *October* 1854.

WEGENS VERTIMMERING

OPRUIMIN[G]

van verschillende **ARTIKELEN**, tegen **ve[r]minderde Prijzen.**

AANSTAANDEN ZATURDAG:

BUITENGEWON[E]

OPRUIMIN[G]

van LAPPEN enz.

J. A. TERM[...]
Hoofdsteeg, wijk 11, [...]

. De **10 PANDEN** en **ERVEN**, aan den Sc[...]schendijk, het Haagscheveer, de Zandstraat, de [...] Kerkstraat, de Torenstraat, de Rotte, het F[...] Watertje en de Koornstraat te Rotterdam, welke [...] 19 October ll., door den Notaris *VAN DER B[...]* in het Notarishuis aldaar, zijn geveild, zul[len] MORGEN den **26** October 1854, des namidd[ags] 4 ure, ter zelfder plaatse, worden *Afgeslagen*, [...] eerst ieder afzonderlijk en daarna de Percelen N.° [...] **6**, in de Torenstraat, gecombineerd.

MAGAZIJN

VAN

MANUFACTUREN,

ZIJDEN STOFFEN, MODES, ENZ., ENZ.

Bünnekamp & Mähler,

op de GROOTE MARKT, hoek van de Nieuwstraat,

hebben de eer te berigten, dat zij ontvangen hebben de **Nieuwe Modellen** voor **MANTELS**, een [...] Assortiment in de **Nieuwste CHALES** en **CHALES LONGS**, **ZIJDEN**, **WOLLEN** en andere **STO[FFEN]** benevens verschillende **Nieuwe MODE-ARTIKELEN** voor het **Winter-Saizoen.**

DE PILLEN VAN HOLLOWA[Y]

zijn een uitmuntend middel voor ongesteldheid aan de Maag, de Inge[wanden,] gebrek aan Eetlust, Leverziekte, Geelkoortsen enz.

Deze **Pillen** doen eene sterke uitwerking op eene bedorven gezo[ndheid.] Zoodra zij gebruikt worden werken zij dadelijk op het geheele Lig[chaam] en het meest bedorven bloed begint zich onmiddellijk te verbeter[en;] weinig weken tijds zuiveren zij geheel en al het Ligchaam, hergev[en] Eetlust, en ook zij welke een bedorven Maag hebben kunnen gee[n] hulpmiddel bedenken dan deze onvergelijkelijke **Pillen.**

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **N. C. M. VAN SOMEREN BRAND,** Depôtho[uder te] **Dordrecht**; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN,** te **'s Hertogenbosch;** alsmede in *Ho[lloway's] Etablissement* te **Londen**, 244, Strand, en te **New-York**, 80, Maiden-Lane.

DOOR HET VERMEERDERD DEBIET ZIJN DE OP NIEUW VERMINDERDE PRIJZEN NU DE VOLGENDE:

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 80, *f* 1. 85, *f* 3. 00, *f* 6. 75, *f* 13. 50, *f* 20. 50.
POTJES ZALF.... „ - 0. 80, - 1. 85, - 3. 00, - 7. 05, - 13. 85, - 20. 95.

Ingezonden Stukken.

Vele Gemeenteraden hebben goedgevonden de zetting van den broodprijs, en alle toezigt op gewigt en hoedanigheid van het brood af te moeten schaffen.

In hoe verre de opheffing van zetting en toezigt goed of af te keuren zij, willen wij thans niet beoordeelen; genoeg dat het feit bestaat, en de Bakkers daardoor met alle andere Fabrikanten aan eene vrije mededinging onderworpen worden.

De vragen rijzen nu, hoe zullen de Burgers of koopers, hoe de Bakkers of verkoopers het best handelen?

De eerste gaat, zoo hij zijn belang behartigt, daar ter markt, waar hij het minste betaalt en de beste waren bekomt; zoo ook dient hij te handelen omtrent zijne dagelijksche behoefte: het brood. Hij moet onderzoeken waar hij het beste en goedkoopste brood kan bekomen, en zich niet aan de *maat* van hetzelve bepalen, maar verzoeken dat het hem worde toegewogen, want geen Bakker is in staat *altijd* de juiste wigt aan zijn brood te geven; dan zal hij te ligt, dan weder te zwaar brood vervaardigen, zonder daarom in het eerste geval altijd ter kwader trouw te zijn. — Mogt het brood (hetwelk in vele gemeenten het geval schijnt te zijn) in ééne gemeente door al de Bakkers op denzelfden prijs worden gehouden, of kan men ook buiten dat in eene naburige gemeente goedkooper brood bekomen, de Burger vereenige zich met anderen en doe brood in die naburige gemeente koopen; vereenigd gehandeld zullen de transportkosten weinige zijn, en eenige weinige malen herhaald zal dat middel weldra onnoodig worden, want de Bakkers in zijne gemeente blijven er niet onkundig van, gevoelen hun minder debiet en de prijzen zullen spoedig in verhouding komen tot die der naburige gemeente.

Maar hoe zal de tweede, de Bakker, het best handelen?

Hij moet trachten goed brood te bakken, ten minst mogelijken prijze; hij moet zijn brood steeds verkoopen bij wegen, dan loopt hij geen gevaar om, of te veel, waardoor hij zichzelve benadeelt, of te weinig te leveren, waardoor hij zijn goeden naam en daardoor zijn debiet verliest; hij moet steeds zijn best doen verbeteringen in zijne wijze van bakking daar te stellen en met een zoo groot mogelijk kapitaal te werken; hij moet niet vergeten dat 100 pond brood te verkoopen met drie cents winst per pond, meerder voordeel geeft, dan het verkoopen van 50 pond met vier cents winst per pond; met andere woorden, hij moet trachten door *veel* te verkoopen, met *weinig* winst per pond gerekend, zich een goed bestaan te verschaffen.

Op die wijze ontstaat er eene mededinging, welke den eerl[ijksten en] kundigsten Bakker ten voordeel strekt.

Maar vooral wachte hij zich, om met zijne medebakkers [zich te] verbinden om, tegen eene zekere onderling bepaalde bo[ete,] brood niet goedkooper te verkoopen dan zijne collega's; [hij] stelt hij zich aan een groot gevaar bloot: hij overtreedt de [artt.] 419 en 420 van het Strafwetboek, en, wordt hij aanklag[t] bewezen, *hij wordt veroordeeld in eene gevangenisstraf [van ten] minste twee maanden en ten hoogste twee jaren, en [eene] geldboete van ten minste f 500 en ten hoogste f 10,00[0].*

Dit laatste strekke ter waarschuwing aan de Bakkers [...] gemeente in den Hoekschenwaard.

In de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van heden k[omt eene] beoordeeling voor der laatstleden Zaturdag in onzen Sch[ouwburg] plaats gehad hebbende opvoering van het Tooneelspel *Dorp[...]*. Daarin wordt het spel van den heer *Hermans*, die sedert [...] het Tooneelgezelschap verbonden is en dien avond als [...] optrad, op eene harde en ongemotiveerde wijze veroordeeld. [...] dezes beroept zich op het oordeel van bevoegde beoord[eelaars, dat] het spel van genoemden heer in *die* rol zulk eene verm[elding niet ver]diende. Die het wel met het Nationaal Tooneel meent, [zal, met] het oog op den toestand waarin het zich thans bevindt, [...] zeker ongaarne zien dat de Tooneelspeler, wiens talent [...] bekend is, veroordeeld wordt, alvorens hij gelegenheid h[eeft gehad] dat talent te toonen in eene rol, tot zijn emploi b[ehoorende.] Wij hopen dat de recensien in de *Nieuwe Rotterdamsche [Courant]* zich in het vervolg zullen kenmerken door meerdere [...] In eene regtvaardige beoordeeling mag geen onverdiende lo[f gegeven] worden; maar ook iedere aanmerking of veroordeeling, d[ie voor]komende, behoort op goede gronden te rusten en door re[denen ge]staafd te worden. Dan eerst kan eene recensie gezegd w[orden in] het belang der kunst te zijn; dan eerst kan de Kunstena[ar er] voordeel mede doen.

Moge de heer *Hermans*, ter wiens verdediging deze re[gels ge]schreven zijn, spoedig gelegenheid vinden om zich door [op te] treden in eene rol van meerder gewigt in de gunst van h[et publiek] aan te bevelen.

Rotterdam 20 October 1854. EEN GEABONNE[ERDE.]

Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN REY[...]